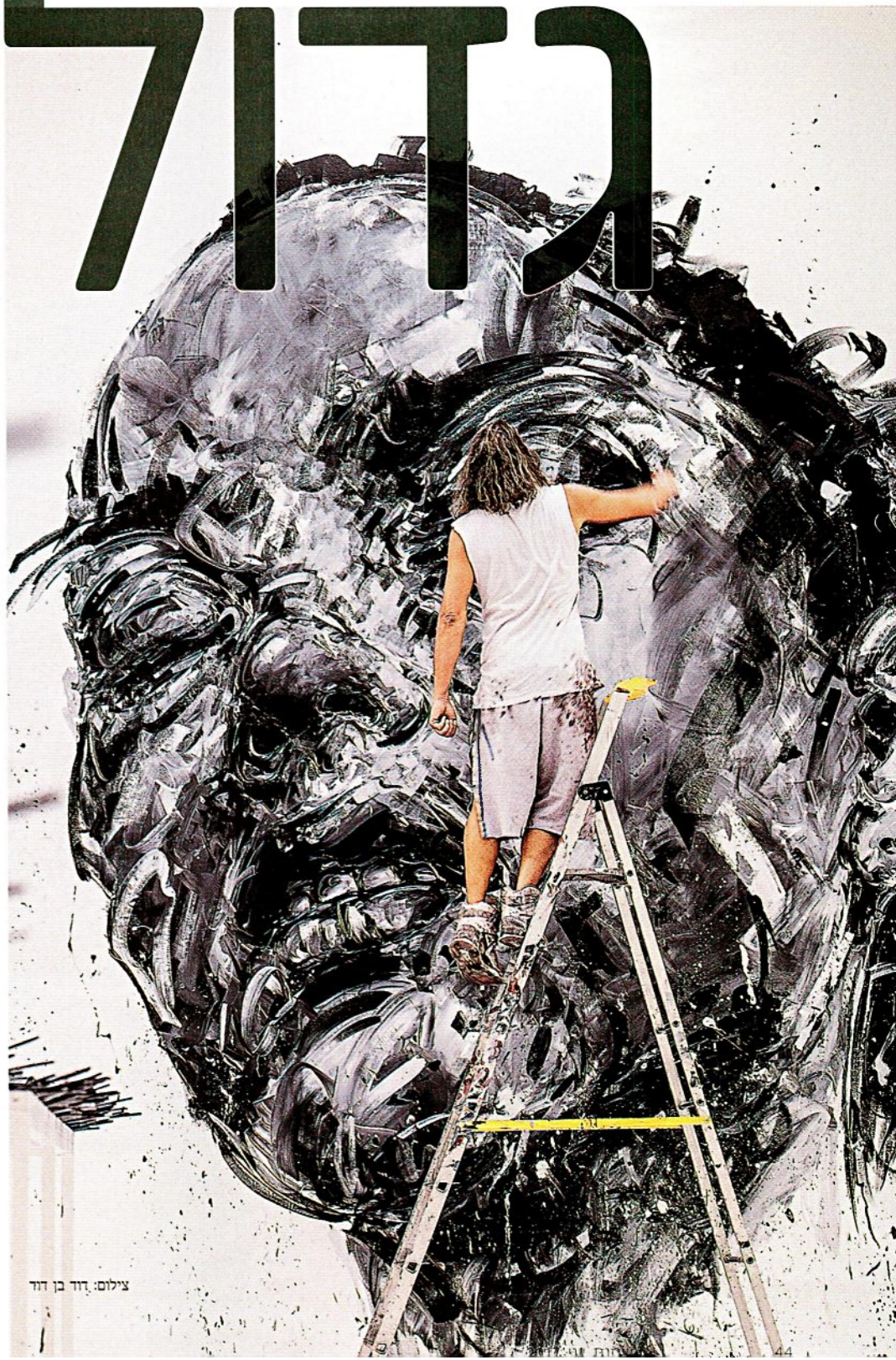

אומנות במידות גדולות

פיליפ פסקוואה, צייה פסל
ואחד האומנים הבולטים
בעת הזו, הגיע לישראל
לפתיחת תערוכת היחיד
שלו בגלריה זימאק. קירות
הגלריה נהרסו ולחלל
הגלריה יכנסו עץ זית ענק
וגולגולות לרגליו, שלד
דינוזאור וציורי קיר גדולים.
מילותיו של אומן

יובל בן משה

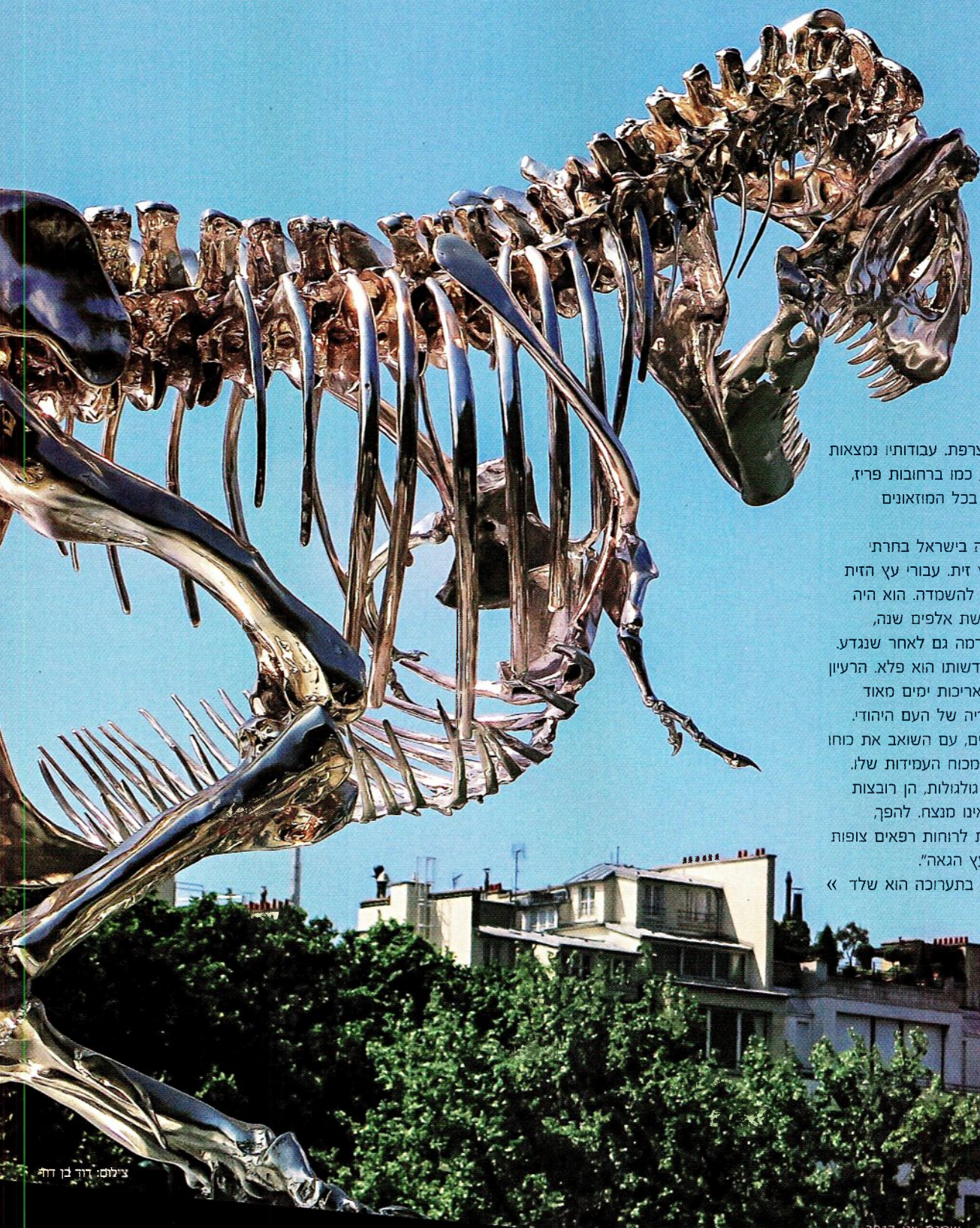

צילום: רן ארדה

ובבי האומנות המטיילים באירופה נחשפים ליצירותיו של הפסל והצייר פסקוואה, אשר הציב שני פסלי חוץ בפרזיז - האחד למרגלות האיפל והשני על גדות נהר סין, ופסלי חוץ נוספים שלו מפוזרים בפורטוגל ובדנמרק. כאן בישראל, מציג פסקוואה בתערוכת יחיד בגלריה זימאק פסל עץ זית בגובה 3 מטרים, דימוי למסר של תקווה. למרגלות העץ גולגולות אדם אמתיות רובצות, אך המוות איננו מנצח: במהלך שהינו אומנותי אך גם רוחני, רוצה האומן לגרום למבקר התערוכה לחוש בקשר שבין הסבל לבין הניצחון, בין החיים לבין המוות, בין אפיסת הכוחות לבין התקווה - של עץ, של עם, של מדינה. פיליפ פסקוואה, אומן צרפתי (51) חי ויוצר בפורטוגל, בסטודיו רחב ממדים באזור עירוני בעורפה של ליסבון. פסקוואה מעולם לא למד אומנות, והוא נחשב לאומן אוטודידקט. את ההחלטה להיות אומן קיבל בגיל 18 - כאשר נחשף לראשונה לתערוכתו של לוסיאן פרויד (גדול האומנים של המאה ה-20). ציוריו כל כך הרשימו אותו, עד שבאותו הרגע החליט שגורלו נקשר בציווה, וכך היה. הוא הקדיש את כולו לעיסוק בציווה, התחיל עם ציורי דיוקנאות בניסיונות ללכוד את האנושי, את פריכות הקיום ואת שלבי החיים השונים בחייו של אדם. עם השנים ציוריו התאפיינו בסוג של ישירות, חספוס ועושר של צבע וחומה העיניים של הדיוקנאות שלו מישירות מבט שאי אפשר להתעלם מהן. דיוקנאות אלה הוצגו תחילה בגלריות חשובות באירופה, ולאחר התבססותו כצייר החליט להתנסות בפיסול. פסליו גדולי ממדים, ונדמה שהאומן אינו מסוגל לעבוד בקנה מידה קטן. זו כנראה הסיבה שבסטודיו שבו הוא עובד ישנם הרבה מאד סולמות גבוהים, שעליהם הוא עומד רוב היום. כיום נחשב פסקוואה לאחד האומנים

«

החשובים ביותר בצרפת. עבודותיו נמצאות במרחבים ציבוריים, כמו ברחובות פריז, ותערוכותיו מציגות בכל המוזאונים הגדולים באירופה.

"לכבוד התערוכה בישראל בחרתי להציג את פסל עץ זית. עבורי עץ הזית הוא עץ שאינו ניתן להשמדה. הוא היה כאן כבר לפני שלושת אלפים שנה, ומצמיח ניצנים באדמה גם לאחר שנגדע. סוד עמידותו והתחדשותו הוא פלא. הרעיון הזה, של עמידות ואריכות ימים מאוד תואם את ההיסטוריה של העם היהודי. מעונה אך סלא חיים, עם השואב את כוחו מההיסטוריה שלו ומכוח העמידות שלו. לרגלי העץ הנחתי גולגולות, הן רובצות לרגליו אך המוות אינו מנצח. להפך, הגולגולות המושולות לרוחות רפאים צופות בקנאה בצמרת העץ הגאה."

עוד פסל שמציג בתערוכה הוא שלד «

צילום: רן ארדה

הטי-רקס, שלד דינוזאור גדול ממדים המצופה כרום. "יש לי עניין עם היסטוריה, עם טבע, ומעגל החיים. חיה כה עצומה שנכחדה מהעולם מעלה שאלות על גלגל החיים. מדוע יש חיים שנשמרו ומדוע יש חיים שנכחדו. שאלה. אך בסופו של דבר אני תמיד מגיע עם מסר של תקווה, ובגלל זה במקביל לגולגולת אני מפסל פרפרים, שעבורי מייצגים יופי וחופש למרות חייהם הקצרים. זה כאילו ניסיון אין סופי מצדי לפייס את הברית בין החיים לבין המוות, בין התקווה לבין הייאוש".

ההשראה

"אין מקור ספציפי שמהווה השראה עבורי, אני מתחיל באופן אינטואיטיבי, והתהליך כמו קורה מעצמו. לעתים הפרטים הקטנים מגיעים במהלך העבודה, כאשר היא כבר נעשתה. אבל השינוי הקטן הזה הוא חלק גדול ומשמעותי בעבודה. בדיעבד אני תמיד מגלה שלבחירות של הנושאים יש משמעותיות עמוקות יותר, הלך הרוח שאני נמצא בו".

החומר והגודל

"אני עובד במידות ובחומרים שונים. אמנם רוב הפסלים שלי נעשים בקנה מידה עצום, וכך אני מזהה. אבל אני מתנסה בכל הפורמטים. נכון שבדרך כלל קשה לי לברוח מעבודות מונומנטליות ועצומות, אבל אני מנסה לצייר ולפסל גם בקנה מידה קטן. החומר התעשייתי, שאני עובד איתו בפיסול מגוון ומשתנה. אני נמצא כל הזמן בחיפוש אחרי חומרים חדשים. אני מאוהב בחומר, ועושה תמיד ניסיונות חדשים. כרום, ברונזה, צבעים תעשייתיים, שימוש בתנורים שונים, לפעמים יש הפתעות, לפעמים זורקים לפח, התוצאה שאני מבקש להשיג היא תמיד אותו תוצאה, ללכוד את חיי הנצח של הטבע".

מיוחד

"אני אינטימי מאוד בציוריי, מנסה ללכוד את האדם ברגעיו הקשים, הפגיעים. משברים, בלבול ותחושת חוסר אונים שהם חלק מחוויית הקיום האנושי. ואין אדם שלא עבר משבר בחייו, אני מנסה להציע נחמה. להראות שכולנו דומים, מרגישים אותו הדבר חשוב לי גם להעלות נושאים חברתיים, אני רואה עצמי כמי שמנסה לחנך ולהטיף לקבלה, לסבלנות כלפי האחר בשנים האחרונות אני מתרכז יותר בסביבה. והנושא שבוער בי הוא שמירה על הטבע".

העתיד

"בשנים האחרונות אני מתמקד בפיסול ומרגיש חווית לידה מחדש, ויש לי עוד דרך לעבור בה ולחקור אותה עד הסוף. עם העיסוק בפיסול אני מוצא יותר ויותר דרכים ואפשרויות לביטוי עצמי, כמו שהרגשתי בעבר עם ציור העתיד טומן תערובות מוזיאון רבות ואין לי מושג מתי אספיק הכול".

צילום: רן ארדה